

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

9 Vtrum liceat alicui petere licentiam pro se, docendi in Theologia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

QUESTIO IIII.

DEINDE quæsitum est de hominibus
 ¶ Et primo, quæ sita sunt quædam pertinentia
 ad quosdam homines excellentioris status, scilicet doctores & religiosos.

¶ Secundo, Quædam pertinentia ad homines inferioris status, scilicet laicos.

¶ Tertio, Quædam pertinentia communiter ad omnes homines.

¶ De doctoribus sacre scripturæ quæ sita sunt duo.
 ¶ Primo, Vtrum liceat quilibet per se petat licentiam in theologia docendi.

¶ Secundo, Vtrum auditores diversorum magistrorum theologiæ habentium contrarias opiniones, excusentur a peccato, si sequantur falsas opiniones magistrorum suorum.

ARTICVLVS IX.

Vtrum liceat alicui petere licentiam pro se, docendi in theologia.

Op. 19. c. 4.
 & 21. q. 18.
 & 22. q. 1. q. 2.
 & appetit
 em.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod nemi-
 ni liceat pro se petere licentiam in theologia
 docendi. Doctores sacre scripturæ adhibentur mi-
 nisterio verbi Dei, sicut & prelati, sed non licet ali-
 cui petere prelationem, immo vt Greg. dicit in re-
 gistro. Reculantibus dignitates ecclesiasticæ sunt
 conferendæ, petentibus autem sunt denegandæ: er-
 go neque alicui licet petere cathedram magistralem
 ad docendum in sacra scriptura.

¶ Præter Aug. dicit. 19. de ciu. Dei. Locus superior, si-
 ne quo populus regi nõ potest, etiam administratur
 vt decet, inconuenienter tamen appetitur. ergo &
 inconuenienter petitur. pari ergo ratione cathedra
 magistralis, quæ est etiam locus superior.

SED CONTRA est, quod Greg. dicit in pastoralis,
 quod gradus magistrorum est periculosus, gradus
 autem discipulorum est securus: sed hoc videtur
 ad perfectionem pertinere, vt aliquis propter aliqd
 bonũ periculum se exponat. ergo vt esse laudabile,
 quod aliquis cathedram magistralem appetat, & se petat.

RESPOND. Dicendum, quod ad euidentiã hu-
 ius questionis oportet triplicem differentiam cõ-
 siderare cathedre magistralis ad cathedram ponti-
 ficalem, quarum prima est, quod ille qui accipit cathe-
 dram magistralem, non accipit aliquam eminentiam
 quam prius non habuerit, sed solum opportu-
 nitatem communicandi scientiam, quam prius
 non habebat. Non enim ille qui licentiam aliquem,
 dat ei scientiam, sed auctoritatem docendi. Ille ve-
 ro qui accipit cathedram episcopalem, accipit emi-
 nentiam potestatis, quam prius non habebat: sed
 quantum ad hoc in nullo ab aliis differbat. Secũ-
 da differentia est, quod eminentia scientiæ, que re-
 quiritur ad cathedram magistralem, est perfectio
 hois secundum seipsum: eminentia vero potesta-
 tis, que pertinet ad cathedram pontificalem, est ho-
 minis per comparationem ad alium. Tertia differen-
 tia est, quod ad cathedram pontificalem fit hõ ido-
 neus per charitatem excellentem: vñ Dñs antequã
 Petro suarum ouium curam committeret, quæsi-
 uit ab eo, Simon Ioãnis diligis me plus his? ut dicit
 Io. u. Ad cathedram autem magistralem redditur
 hõ idoneus ex sufficientia scientiæ. His ergo confi-
 deratis manifestum est, quod appetere aliquid quod
 pertinet ad perfectionem sui ipsius, est laudabile, vnde
 appetitus scientiæ est laudabilis. Dicitur enim Sa-

Apien. 6. Concupiscentia sapientiæ perducit ad regnum perpetuum. Appetitus autem potestatis super alios est vitiosus, quia vt Greg. dicit, contra naturam superbiere, est hominem homini velle dominari: vnde si ille qui dat licentiam ad cathedram magistralem possit eminentiam sapientiæ dare, sicut ille qui promouet ad cathedram pontificalem, dat eminentiam potestatis, esset simpliciter exposcenda, cum tamen petere excellentiam potestatis sit turpe. Cum autem ille qui accipit licentiam ad cathedram magistralem, accipiat solum opportunitatem comunicandi, quod licet petere huiusmodi licentiam, quantum in se est, nullam videtur turpitudinem continere, quia communicare aliis scientiam quam quis habet, laudabile est, & ad charitatem pertinet, secundum illud Sap. 8. Quam sine fictione didici, & sine inuidia communico. Et 1. Pet. 4. dicit. Vnusquisque sicut accepit gratiam, in alterum illam administrantes. Potest tamen turpitudinem continere ratione presumptionis, quæ esset, si ille qui non est idoneus ad docendum, peteret docendi officium: sed hæc presumptio nõ equaliter est in petentibus licentiam ad docendum, & in petentibus pontificatum. Nam scientia, per quam aliquis est idoneus ad docendum, potest aliquis scire per certitudinem se habere. Charitatem autem, per quam aliquis est idoneus ad officium pastorale, non potest aliquis per certitudinem scire se habere. Et ideo semper est vitiosum pontificatum petere: non semper autem vitiosum est petere licentiam docendi, quamuis honestius sit quod per alium petatur, nisi forte aliquando ex causa aliqua spiritali.

C Per hoc ergo patet rñsio ad primas duas rones.
AD TERTIUM dicendum, quod quicumque non cauet pericula, videtur continere id, cuius detrimentum pericula inducere possunt: & quia laudabile est quod homo contemnat bona corporalia propter bona spiritalia, laudabile est quod aliquis periculis corporalibus se exponat propter spiritalia bona: sed contemnere bona spiritalia est valde vitiosum, & ideo quod aliquis periculis spiritalibus se exponat, est valde vitiosum. Imminent autem pericula spiritalia his qui habent magistrum locum: sed pericula magistrum cathedre pastoralis deuit scientia cum charitate, quam homo nõ scit se per certitudinem habere: pericula autem magistrum cathedre magistralis vitat homo per scientiam quam potest homo scire se habere, unde non est similis ratio de utroque.

ARTICVLVS X.

Vtrum discipuli sequentes diuersas opiniones magistrorum excusentur a peccato erroris.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur, quod
 Auditores diuersorum magistrorum tenentium
 diuersas opiniones, excusentur a peccato erroris, si
 opiniones magistrorum suorum sequantur. Dicit
 enim Dominus Matt. 23. Super cathedram Moysi
 sederunt scribæ & pharisei: oia que dicunt uobis,
 seruate, & facite: multo ergo magis seruanda sunt
 illa, que traduntur a doctoribus sacre scripturæ: er-
 go non peccant, qui earum opiniones sequuntur.

SED CONTRA est, quod dicitur Matt. 15. Si cæcus
 ducatur cæco præter, ambo in foueam cadunt:
 sed quicumque errat cæcus est, in quantum errat:
 ergo quicumque sequitur opinionem errantis ma-
 gistri, in foueam peccati cadit.

RE-

4. di. 49. q. 1.
 ar. 1. q. ad 1.
 & ar. 83. in
 ius lib.

D. 103.